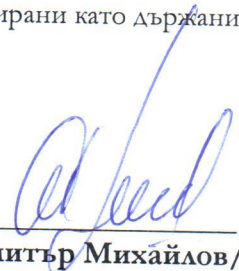

Междинен съкратен Отчет за финансовото състояние

Активи	31 март	31 декември	1 януари
	2017	2016	2016
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи		Преизчислен	Преизчислен
Нематериални активи	21	23	30
Имоти, машини и съоръжения	24 051	24 391	26 161
Инвестиции в дъщерни предприятия	187 209	187 209	53 168
Инвестиции в асоциирани предприятия	125	125	125
Дългосрочни финансови активи	2 831	2 831	2 831
Дългосрочни вземания от свързани лица	31 131	31 131	65 512
Отсрочени данъчни активи	6 926	6 926	4 618
Нетекущи активи	252 294	252 636	152 445
Текущи активи			
Материални запаси	6 267	6 362	6 196
Краткосрочни финансови активи	1 847	2 589	2 589
Търговски вземания	3 455	569	14 751
Вземания от свързани лица	49 740	70 484	89 826
Вземания за данъци върху дохода	-	-	-
Други вземания	4 655	4 587	43 608
Пари и парични еквиваленти	1 514	2 341	1 241
Текущи активи	67 478	86 932	158 211
Активи, класифицирани като държани за продажба	Error! Reference source not found.	9 561	9 745
Общо активи	329 333	349 313	426 752

Съставил:
 /Димитър Михайлов/

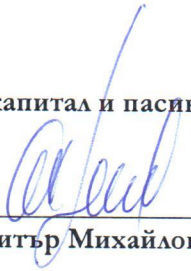
Изпълнителен директор:
 /инж. Георги Друмев/

Дата: 31 март 2017 г.

Междинен съкратен Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	31 март	31 декември	1 януари
	2017	2016	2016
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
		Преизчислен	Преизчислен
Собствен капитал			
Акционерен капитал	28 950	28 950	28 950
Преоценъчен резерв	10 229	10 346	12 851
Други резерви	138 351	138 351	138 351
Нагрупана загуба	(155 234)	(155 818)	(128 658)
Общо собствен капитал	22 296	21 829	51 494
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	83	83	44
Дългосрочни заеми	30 974	30 974	24 135
Задължения по финансов лизинг	180	180	41 377
Финансиране	572	572	631
Нетекущи пасиви	31 809	31 809	66 187
Текущи пасиви			
Провизии	102	102	81
Пенсионни и други задължения към персонала	255	274	342
Краткосрочни заеми	150 762	170 982	226 386
Задължения по финансов лизинг	47 423	47 212	5 790
Финансиране	15	20	66
Търговски задължения	1 943	2 177	5 569
Краткосрочни задължения към свързани лица	30 290	30 796	28 859
Други задължения	44 438	44 112	41 978
Текущи пасиви	275 228	295 675	309 071
Общо пасиви	307 037	327 484	375 258
Общо собствен капитал и пасиви	329 333	349 313	426 752

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
/инж. Георги Друмев/

Дата: 31 март 2017 г.

Междинен съкратен Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (представен в единен отчет)

Пояснение	31.03.2017 ‘000 лв.	31.03.2016 ‘000 лв.
		Преизчислен
Приходи от продажби	1 304	514
Приходи от финансиране	5	47
Разходи за материали	(76)	(107)
Разходи за външни услуги	(251)	(271)
Разходи за персонала	(554)	(757)
Разходи за амортизация	(200)	(393)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(96)	(60)
Печалба от продажба на нетекущи активи	2 514	2 986
Други разходи	(3 203)	(3 333)
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност	(557)	(1 374)
Финансови разходи	(79)	(88)
Финансови приходи	1 103	18
Загуба преди данъци	467	(1 444)
Икономия/ (разход) от данък върху дохода	-	-
Нетна (загуба)/печалба за периода	467	(1 444)
Друг всеобхватен доход:		
Преоценка на нефинансови активи	-	(567)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	57
Друг всеобхватен доход за периода	-	(510)
Общо всеобхватна загуба за периода	467	(1 954)

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
/инж. Георги Друмев/

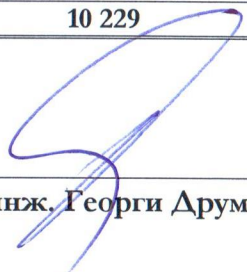

Дата: 31 март 2017 г.

Междинен съкратен Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Нагрупана загуба	Общо собствен капитал
	28 950	10 346	138 351	(155 818)	21 829
Печалба/Загуба за периода	-	-	-	467	467
Друг всеобхватен доход:					
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	-	-
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	-	-
Общо всеобхватна печалба/загуба за периода	-	-	-	467	467
Прехвърляне на резерви	-	(117)	-	117	-
Салдо към 31 март 2017 г.	28 950	10 229	138 351	(155 234)	22 296

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
/инж. Георги Друмев/

Дата: 31 март 2017 г.

Междинен съкратен Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
	28 950	12 851	138 351	(128 658)	51 494
Корекция на грешки от предходни периоди (пояснение 5)	-	-	-	-	-
Преизчислено салдо към 1 януари 2016 г.	28 950	12 851	00138 351	(128 658)	51 494
Печалба за годината (преизчислена)				(31 239)	(31 239)
Друг всеобхватен доход:					
Преценка на нефинансови активи		1 296			1 296
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(130)			(130)
Общо всеобхватна загуба за годината	-	1 166	-	(31 239)	(30 073)
Прехвърляне на резерви	-	(2 621)	-	2 914	293
Салдо към 31 декември 2016 г.	28 950	10 346	138 351	(155 818)	21 829

Съставил:

/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:

/инж. Георги Друмев/

Дата: 31 март 2017 г.

Отчет за паричните потоци за период, приключващ на 31 март

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	491	1 107
Плащания към доставчици	(596)	(762)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(575)	(549)
Други парични потоци от основна дейност	(42)	(1 021)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(722)	(1 225)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(99)	(56)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	842	2 907
Парични потоци от инвестиции в дъщерни предприятия	-	-
Други парични потоци от инвестиционна дейност	-	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	743	2 851
Финансова дейност		
Постъпления от дъщерни дружества във връзка с поети ангажименти за изплащане на заеми	21 586	30 100
Плащания по получени заеми	(22 199)	(31 997)
Плащания по финансов лизинг	-	-
Плащания на лихви	(235)	(5)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(848)	(1 902)
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти	(827)	(276)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	2 341	1 241
Печалба/(загуба) от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	-	-
Пари и парични еквиваленти в края на периода	1 514	965

Error!
 Reference
 source not
 found.

Съставил:
 /Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
 /инж. Георги Друмев/

Дата: 31 март 2017 г.

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

Дружеството е регистрирано в Република България с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 Януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 Януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов“ №3.

С преобразуване на Национална компания „Български държавни железници“ (НК „БДЖ“) е създадено „БДЖ“ ЕАД чрез отделяне, считано от 1 Януари 2002 г. Дружеството е правоприменник на отделените активи и пасиви от НК „БДЖ“ в частта, отнасяща се до железопътните превози на пътници и товари съгласно разделителен баланс към 31 Декември 2001 г.

С Решение № 14 от 12 ноември 2007 г. на Софийски градски съд по фирмено дело 7/2002 г. е вписано в Търговския регистър преобразуване на „БДЖ“ ЕАД при условията на чл. 262г от Търговския закон, чрез отделяне от него на новоучредените дъщерни дружества „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД. Новоучредените дружества са правоприменници на съответната част от правата и задълженията на „БДЖ“ ЕАД съгласно Плана за преобразуване към 30 Април 2007 г. „БДЖ“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на всяко едно от дружествата.

Съгласно Решение на Съвета на Директорите в качеството му на управителен орган на „БДЖ“ ЕАД и на орган, упражняващ правата на „БДЖ“ ЕАД като едноличен собственик на капитала на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД в изпълнение на т. 1.1 от Протокол № 7/ 16.11.2009 г. и т. 2.3 от Протокол № 10/ 16.12.2009 г., е предприета процедура по вливане на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД в „БДЖ“ ЕАД. Направено е вписване на преобразуването в Търговския регистър по реда на чл. 262в от Търговския закон на 24.09.2010 г. От Агенция по вписванията е издадено Удостоверение № 20101123151323/ 23.11.2010 г. за вписване на Дружеството като Холдинг, промяна на устава и наименованието, а именно „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД („ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД).

През 2010 г. „БДЖ“ ЕАД възлага чрез договор извършването на товарни превози на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД. Организирането и извършването на международни пътнически превози е възложено на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

В изпълнение Решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД съгласно т.1.4 от Протокол №100/12.04.2011 г., получено решение за преобразуване от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПА – 45/04.04.2011 г., както и даденото с писмо №92-00-07-45/07.04.2011 г. съгласие на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е извършено преобразуване на

“Холдинг БДЖ” ЕАД по реда на чл.262в от Търговския закон, чрез отделяне на имущество, съгласно подписан Договор за преобразуване от 24.01.2012 г. между “Холдинг БДЖ” ЕАД, “БДЖ – Товарни превози” ЕООД и “БДЖ – Пътнически превози” ЕООД. На 24.05.2011 г. е вписано преобразуване на „Холдинг БДЖ” ЕАД в Търговския регистър към Агенцията по вписвания, с което „БДЖ – Товарни превози” ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД стават правоприемник на отделеното имущество от „Холдинг БДЖ” ЕАД. Критерият за отделяне на имуществото, правата и задълженията от „Холдинг БДЖ” ЕАД към дъщерните дружества са определени от състоянието на активите и пасивите, които се използват и касаят съответната текуща дейност по реда установен в подписания Договор от 24.01.2011 г.

С нетната стойност на отделеното имущество към дата 24.05.2011 г. са се увеличили инвестициите на “Холдинг БДЖ” ЕАД в “БДЖ – Товарни превози” ЕООД и “БДЖ – Пътнически превози” ЕООД.

На основание Решение на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПА- 70/06.06.2011 г. и в изпълнение на т.10.1 от Протокол №103/27.04.2011 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ” ЕАД е вписана в партидата на дружеството в Търговския регистър промяна в предмета на дейност на „Холдинг БДЖ” ЕАД, като се преустановява извършване на дейности по предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и/или товари във вътрешни и/или международно съобщение, поддръжка и ремонт на железопътни возила.

Съгласно Решение, взето с т.2.3 от Протокол №83 на заседания на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ” ЕАД, проведено на 07.12.2015 г. е утвърдена нова организационно – управленска структура на подразделенията на дружеството, включваща Поделение за почивна дейност, поделение „Център за професионално обучение” и поделение „Център за атестации”.

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Към 31.03.2017 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове – Филип Алексиев и Георги Друмев и председател – Велик Занчев. На 07.02.2017 г. с Решение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството майка Владимир Владимиров и е избран нов член Георги Друмев. Длъжността на Изпълнителен директор от 07.02.2017 г. се изпълнява от инж. Георги Друмев.

Средносписъчният брой на персонала към 31.03.2017 г. е 123 души.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, в сила от 1 януари 2016 г., обн. в ДВ бр.95 от 8 Декември 2015 г., приложим в България, „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 BGN.) (включително

сравнителната информация за предходния период - 2016г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Дружеството отчита печалба за периода в размер на 467 хил. лв. Натрупаната загуба към 31 март 2017 г. е в размер на 155 234 хил. лв., а текущите пасиви надвишават текущите активи с 207 750 хил. лв. (2016 г.: 208 743 хил.лв.), без да се вземат в предвид активите квалифицирани като държани за продажба в размер на 9 561 хил. лева. Просрочените търговски и други задължения, и задължения към свързани лица на Дружеството са в размер на 73 786 хил. лв. към 31.03.2017 г. В сумата е включена активирана държавна гаранция, във връзка с погасените заеми от Министерство на финансите по получени от „Международната банка за възстановяване и развитие“ и „Европейската банка за възстановяване и развитие“ в размер на 41 741 хил. лв. Просрочените задължения по заеми са в размер на 156 782 хил. лв.

Във връзка с продължаващо неизпълнение на договорните условия по емитираната втора облигационна емисия, заема е обявен за предсрочно изискуем през 2014 г. Предприети са действия от страна на облигационерите за пристъпване към разпродажба на част от предоставеното обезпечение по Договор за учредяване на особен залог от 09.11.2007 г., представляващо 3 402 броя товарни вагони, както и налагане на възбрани върху недвижими имоти, собственост на дружеството, а именно върху: 1/2 идеална част на поземлен имот и административна сграда, находящи се в местност „Центъра“, район „Средец“, гр. София, административна сграда на транспортна полиция, находяща се в район „Сердика“, гр. София, оперативно битова сграда ТУ „Транспортна полиция“ – гр. Варна, Почивно - възстановителен център „Родина“ (хижа Родина), находящ се в гр. София, Национален парк „Витоша“, ведно с намиращите се в имота обслужващи и спомагателни постройки, недвижим имот, представляващ урегулиран поземлен имот Х (десети), находящ се в гр. София, община Столична, район „Сердика“, местност „Фондови жилища“, както и възбрана върху сграда Учебни курсове в гр. Пловдив. Извършен е опис от ЧСИ Орлин Мендов на 25.04.2017 г. на недвижими имоти, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи поземлени имоти, находящи в се в гр. София, район Надежда, НПЗ Илиянци – запад с площ 22 003 кв. м и 11 916 кв.м.

През първото тримесечие на 2017 г. по реда на Глава седма от Закона за особените залози е осъществена продажба на 31 боя товарни вагони (през 2016 г.: - 79 бр. товарни вагони, през 2015 г. – 138 бр.) от „Българската банка за развитие“ АД, като довереник на облигационерите. Останалите от заложените 3 154 броя товарни вагони са с балансова стойност 1 372 хил. лв. към 31.03.2017 г.

На 10.01.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов относно постановление за възлагане на недвижими имоти, с което уведомява „Холдинг БДЖ“ ЕАД, че в резултат на проведена публична продажба на недвижим имот: Почивна станция „Банкя“, находяща се в област София, община Столична, район Банкя, гр. Банкя, на основание чл.496, ал.1 от ГПК с Постановление от 09.01.2017 г., издадено в производството по изпълнително дело №201448460400235 е възложено върху „ТЪРЖИЩЕ СОФИЯ“ АД, посочения недвижим имот за сумата от 1 171 100 лева, с включен ДДС.

На 15.02.2017 г. е получено съобщение от ЧСИ Орлин Мендов, с което информира дружеството, че на основание чл.496, ал.1 от ГПК с Постановление от 14.02.2017 г., издадено в производството по образуваното изпълнително дело е възложено върху „АРТ МЕТАЛ ТРЕЙДИНГ“ ООД 202 500 броя поименни, безналични акции, представляващи 2.80% от капитала на ЗАД „Алианс България“ за сумата от 1 832 400 лева.

Към датата на изготвяне на междинният индивидуален отчет за първото тримесечие на 2017 г. не е извършено разпределение на постъпилите суми от извършената публичен продан на посочените по – горе активи от страна на ЧСИ Орлин Мендов, в полза на взыскатели по образуваното изпълнително дело №20148460400235 - „ФМС Вертмениджмънти“, „Дексия Кредит Локал С.А.“ и „КА Финанс АГ“.

На 01.02.2017 г. е отменена наложената обезпечителна мярка от ТД на НАП – СДО - заповор върху движими вещи, представляващи 19 броя пътнически вагони, поради цялостно погасяване на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи определени публични задължения по издадени ревизионни актове от НАП.

С цел решаване на дълговите проблеми на групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и поставянето ѝ на една стабилна финансова основа, която да осигури бъдещето ѝ развитие Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Дружеството:

- Дружеството провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал. Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Дружеството.
- Постигнато принципно съгласие между Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на финансите съобразно разработения „План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ за периода 2015 – 2022 г. за предоставяне на държавна помощ, след получаване на положително становище от Европейската комисия за допустима държавна помощ по мярката за „анулиране на дългове“.
- Направено писмено заявление до Главна дирекция „Конкуренция“ към Европейската комисия за нотификация на мярка за „анулиране на дългове“ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в размер на 601 908 хил. лева, натрупани преди присъединяване на Република България към Европейския съюз, изпълняващи условията от Насоките на Общността за държавна помощ за железопътните предприятия.
- Водят се преговори с кредиторите на Дружеството за разсрочване на задълженията.

През 2016 г. е подписан с KfW IPX Bank GmbH Договор за изменение на Договор за финансиране II, с който е предоговорен нов погасителен план за изплащане на дълга на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към финансовата институция.

На 07.04.2017 г. е подписано с ЕВРОФИМА Споразумение за изменение на Договор за наем и покупка от 30.12.2008 г., с което е променен основния матуритет за изплащане на остатъка от дълга, равняващ се на сумата от 9 776 хил. евро, чрез разсрочването му до 03.07.2017 г. Сключването на Споразумение за изменение на Договор за наем и покупка, е свързано с подписвани едновременно между страните още и на:

- Договор за обезпечено финансиране, чрез който ЕВРОФИМА рефинансира остатъка от паричното задължение, произтичащо от Договор за наем и покупка, ведно с последващото му изменение. Определена е дата на окончателен падеж на главницата – 26.03.2018 г. Договора за обезпечено финансиране влиза в сила и поражда правно действие след получаване на разрешение за сключването му от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
- Договор за залог на оборудване EFI № 2734, със страни ЕВРОФИМА и „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, с който да бъде учреден особен залог по реда на Закон за особените залози, върху 19 броя спални вагони, собственост на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, дружеството ще успее да постигне финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за продажба на притежаваните инвестиции в асоциирани и дъщерни предприятия, продажба на неоперативни активи, както и очакване за получаване на допълнителна финансова подкрепа от едноличния собственик на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по мярката – „опрощаване на дългове“ при постигане на взаимно изгодни споразумения с финансовите кредитори за разсрочване на дълговете.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Приетата счетоводна политика на Дружеството е в съответствие със счетоводната политика от предходната финансова година, с изключение на следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес. Измененията в стандарта не водят до ефекти във финансовите отчети на Дружеството.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1, относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите. Измененията в стандарта не водят до ефекти върху финансовото състояние или финансовия резултат на Дружеството.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41. Стандартът не е приложим за дейността на дружеството.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за отчетния период, започващ на 1 януари 2016 г., и не са били приложени на по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството:

МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Изменението пояснява базата за оценяване на сделки на базата на акции, уреждани с парични средства и чрез издаване на инструменти на собствения капитал, както и счетоводното отчитане на промени на възнаграждението от предоставяне на парични средства в издаване на инструменти на собствения капитал. Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с прилагането на МСФО 9 „Финансови инструменти“ Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като финализира проекта за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната загуба за

обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е в процес на оценка на ефектите от промените.

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности по-добре във финансовите отчети във връзка с управлението на риска.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 относно третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие се признава печалба или загуба в пълен размер. Частична печалба или загуба се признава, само когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения поясняват прилагането на изключенията, относно консолидация на финансовите отчети на инвестиционни дружества и техни дъщерни предприятия. Изключенията важат за и междинни предприятия майки, които са дъщерни на инвестиционни дружества. Изключенията се прилагат в случай, че инвестиционните дружества майки оценяват дъщерните си предприятия по справедлива стойност, а междинното предприятие майка е задължено да изпълни критериите в МСФО 10.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. Стандартът не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Този стандарт променя правилата за определяне и признаване на приходите и разширява и подобрява на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 се базира на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта, като дружествата, които следва да го прилагат отразяват промените, както следва:

ретроспективно за всеки представен преходен период;
или

ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСФО 15 не дава насоки как счетоводно да се третират обременяващи договори. Такива договори следва да се отчитат съгласно МСС 37 “Провизии, условни пасиви и условни активи”. Ръководството на дружеството все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са свързани с указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка за страната на договора: собственик или за агент, от което произтича и начина на представяне: брутно или нетно представяне на приходите. Ръководството на дружеството е в процес на оценка на възможните ефекти от прилагането на измененията на този нов стандарт.

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Този стандарт заменя МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинговите договори от страна на лизингополучателите. Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг и оперативен лизинг. МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и „правото за ползване на актив“ за почти всички лизингови договори. Право на избор е възможен за някои краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниски стойности, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите. Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава без промени.

Ръководството на дружеството все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни приблизителни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет;
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

През 2016 г. са представени два сравнителни периода, тъй като Дружеството извършва ретроспективно преизчисления и прекласификации на позиции във финансовия отчет. Повече информация относно грешките и съответните прекласификации е представена в пояснение 5.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на Дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Дружеството признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при

уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не се преоценяват). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги свързани с дейността на дъщерните дружества и продажба на стоки и дълготрайни материални активи. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 26.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Предоставяне на услуги

Приходите от предоставени услуги са свързани с дейността на дъщерните дружества и се признават в печалби и загуби за периода, когато те са предоставени, в случаите, когато резултатът от предоставената услуга може да бъде надеждно оценен, например когато услугата има фиксирана цена. Това е резултат от съгласието между двете страни. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Дружеството отдава под наем някои активи или част от тях при условията на сключени договори, предоставя бази за отдих на работниците от системата на холдинга и на външни клиенти, изготвя печатни издания, осъществява експертно и административно подпомагане на дъщерните дружества.

4.6.2. Продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, когато се признават приходите. Прехвърлянето на рисковете и изгодите варира според конкретните условия на договора за продажба.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава по справедливата стойност на получените стоки или услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може надеждно да бъде оценена, приходът се оценява по справедливата стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

4.6.3. Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.6.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.6.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране, пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране. Когато финансирането е свързано с разходна позиция, то се признава като приход в периодите, необходими за съпоставяне на финансирането на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.9. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството, и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години
- други 7 години

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на транспортните средства (подвижен жп състав) и земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преценка, намалена в следствие с натрупаната амортизация и загуба от обезценка. Направените преоценки се отчитат като преоценъчен резерв, ако преди това не се предхождат от начислени разходи. При бракуване на преоценения актив, той се обезценява до неизхабения размер на преоценъчния резерв поради изчерпване на неговите потребителски качества, а частта, която съответства на пренесената стойност при използването му в употреба, се отписва в увеличение на финансовия резултат от минали периоди. При продажба на преоценен актив, който е в добро състояние и не са намалени неговите качества, преоценъчният резерв се отразява във финансовия резултат за минали периоди за сметка на увеличение на печалбата. За имотите, машините и съоръженията закупени чрез финансираня и рекласифицирани като активи държани за продажба или материални запаси се преостановява признаването на приход от финансиране до момента на тяхното връщане в група имоти, машини и съоръжения или до тяхното освобождаване.

Честотата на преоценките се определя при наличието на значителни промени в справедливите стойности на активите, които се преоценяват поне веднъж на 5 години.

Последната преценка на активите, отчитани последващо по преоценена стойност, която е направена на база на доклади на външни независими оценители, е:

- на транспортни средства – локомотиви, пътнически и товарни вагони към 01.01.2016 г.
- на земята – към 01.01.2016 г.

Останалите активи от имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Загубите от обезценка се отчитат като разход в печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи над първоначално оценената ефективност, се добавят към стойността на актива.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството на Дружеството.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	
Локомотиви	10 години
Вагони пътнически	10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Амортизацията на класа активи Товарни вагони, се изчислява като се използва методът според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа - отчетени брутотон километри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за признаване на активи от Групата Имоти, машини и съоръжения на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката, Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден

актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за

определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Финансовите активи на Дружеството представляват:

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от другите вземания на дружеството са към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от оценения кредитен риск на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доходна ред „Други разходи“.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща

корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи“. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват заеми, финансов лизинг, търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Заемите с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание на акционерите.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до

размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като първа входяща-първа изходяща за значимите материали и средно претеглена стойност за всички останали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.17. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.18. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва ефект от преоценка на земя и подвижен състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокритите загуби от минали години.

Всички трансакции със собственика на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение. В случай че служителят е работил в Дружество или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение. Колективния трудов договор определя и допълнителни компенсации за някои групи служители.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.21.1. Класифициране на инвестициите на Дружеството

През периода ръководството на дружеството е направило преглед на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия, в резултат на което част от инвестициите са рекласифицирани в дългосрочни финансови активи, а друга част като краткосрочни финансови активи на разположение за продажба, тъй като е взето решение за тяхното освобождаване.

През 2016 г. поради прекратена процедура по приватизация е извършена рекласификация на инвестицията в дъщерното предприятие „БДЖ - Товарни Превози“ ЕООД, която е 100% собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, от активи, класифицирани като държани за продажба в инвестиции в дъщерни предприятия.

Дългосрочни финансови активи, представляващи притежавана от Дружеството инвестиция в капитала на „Алианс България“ ЗАД е рекласифицирана в Краткосрочни финансови активи, поради възобновени планове на ръководството относно нейното освобождаване.

4.21.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.21.3. Обезценка

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т.е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Сумата на загубата се признава в печалбата или загубата. Предприятието първо преценява дали съществува обективно доказателство за обезценка отделно за финансови активи, които са индивидуално значими, и отделно или заедно за финансови активи, които не са индивидуално значими.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Възстановяването не води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка. Възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да

наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.21.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.21.5. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

4.21.6. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.21.7. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.